

Aralık 2018

Küresel Ekonomi

Arjantin'deki G20 zirvesinde bir araya gelen Trump ve Xi 90 gün boyunca ticaret savaşı kapsamında yeni bir düzenlemeye gidilmemesi ve müzakerelerin sürmesi konusunda uzlaştı.

Aralık ayı toplantısında faizleri artırması beklenen Fed'in 2019 yılıyla birlikte faiz artırım hızını azaltacağı tahmin ediliyor.

AB ile İngiltere Brexit anlaşması üzerinde uzlaşmaya vardı. İngiliz Hükümeti ile AB üyesi ülke liderlerinin kabul ettiği anlaşma metni 11 Aralık'ta İngiltere Parlamentosu'nda oylanacak.

Kasım ayı boyunca gündemde yer alan İtalya ve AB arasındaki bütçe gerilimi ay sonuyla birlikte azalma işaretleri vermeye başladı. İtalyan yetkililerin bütçe açığı/GSYH hedefi ile ilgili açıklamaları piyasalarca yakından izleniyor.

Varlık alım programını bu yıl sonunda tamamlayacak olan ECB'de yetkililerin Euro Alanı'nda ekonomik aktivitenin seyrine yönelik açıklamaları dikkat çekiyor.

Gelecek yıldan itibaren küresel ekonominin büyüme hızının düşeceğini öngören OECD, pek çok ülkenin 2019 yılı büyüme tahminini de aşağı çekerek küresel ekonomide ivme kaybı bekleyen kuruluşların arasına katıldı.

Ekim ayının ardından Kasım ayında da petrol fiyatları hızlı bir biçimde geriledi. Ticaret savaşında gerilimi azaltan açıklamalar, petrol üreticisi ülkelerin üretimde kesintiye gideceğine ilişkin beklentiler ve Katar'ın OPEC'ten ayrılacağını açıklaması ise fiyatların Aralık ayına yükselişe başlamasına neden oldu.

Türkiye Ekonomisi

Ağustos döneminde işsizlik oranı %11,1 düzeyinde gerçekleşti. Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı da yükselmeye devam ederek %11,2 seviyesine ulaştı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Eylül'de yıllık bazda %2,7 gerileyerek sektörde daralmaya işaret etti. Sanayi üretimi üçüncü çeyrekte ise %1,5 artış kaydetti.

İmalat PMI Kasım ayında sınırlı bir artışla 44,7'e yükselse de art arda sekizinci ayında da eşik değerinin altında kalarak sektörde yavaşlamanın sürdüğüne işaret etti.

Ekim ayında ihracat yıllık bazda %13 artarken, ithalat hacmi %23,8 düştü. Böylece Ekim ayında dış ticaret açığındaki daralma yıllık bazda %93,8'e ulaşırken, dış ticaret açığı 456 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Ticaret Bakanlığı'nın geçici verilerine göre dış ticaret açığı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %90,5 daraldı.

Cari işlemler hesabı Eylül ayında 1,8 milyar USD fazla verdi. Dış ticaret açığındaki daralma ve turizm gelirlerindeki toparlanma bu gelişmede etkili oldu. Cari açığın finansmanında resmi rezervler önemli rol oynadı.

Merkezi yönetim bütçesi Ekim ayında 5,4 milyar TL açık verdi. Ocak-Ekim döneminde bütçe performansındaki kötüleşme dikkat çekti.

Kasım'da aylık bazda TÜFE %1,44 gerilerken, yurt içi ÜFE %2,53 oranında düşerek yaklaşık 10 yılın en hızlı aylık düşüşünü kaydetti. Böylece, yıllık artış TÜFE'de %21,62, Yi-ÜFE'de %38,54 oldu.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Ayşim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	
Makro Göstergeler.....	4
Finansal Piyasalar	6
Bankacılık Sektörü.....	7
Genel Değerlendirme	8
Grafikler.....	9
Özet Tablolar.....	11

Küresel ekonomide yoğun gündem...

Küresel büyümeye ilişkin endişeler Kasım ayında belirgin biçimde artış kaydederken, bu durum başta Fed olmak üzere başlıca merkez bankalarının önümüzdeki dönemde izleyeceği para politikalarına ilişkin beklentileri şekillendiriyor. Diğer taraftan, Arjantin'de gerçekleştirilen G-20 zirvesinde ABD Başkanı Donald Trump ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in yaptığı görüşme öncesinde ticaret savaşlarının geleceğine ilişkin yapılan açıklamalar ile sonuçlanmak üzere olan Brexit süreci Kasım ayı boyunca küresel ekonominin gündeminde öne çıktı. Ayrıca, AB Komisyonu ile İtalya arasındaki bütçe gerilimi ve ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarının ikinci fazını devreye almasına karşın petrol fiyatlarındaki düşüşün sürmesi yakından izlenen konu başlıkları oldu.

Ticaret savaşları...

ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşına ilişkin gelişmeler Kasım ayı boyunca gündemde üst sıralarda yer almaya devam etti. Çin tarafından yapılan açıklamalar genelde piyasalardaki tedirginliği azaltırken, ABD'li yetkililerin yaptığı açıklamalar karışık bir görünüm sundu. Ay sonunda Arjantin'deki G-20 zirvesinde bir araya gelen ABD Başkanı Donald Trump ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping iki ülke arasında 90 gün boyunca yeni gümrük vergisi getirilmemesi konusunda uzlaştı. Bu süreçte ticari müzakerelerin süreceği açıklanırken, Çin'in ABD'den yaptığı ithalatı artırarak ticari dengesizliğin azaltılmasına çalışacağı öğrenildi. Daha önce Çin'den ithal ettiği 200 milyar USD tutarındaki ürüne uyguladığı %10'luk gümrük vergisini 2019 yılı başında %25'e çıkaracağını açıklayan ABD, bu kararının uygulamasını 90 günlük sürenin sonuna bıraktı. Ayrıca, Çin'in ABD otomobillerine uyguladığı %40'lık verginin indirileceği açıklandı.

Fed'den faiz artırımlarına ara verme ihtimali...

ABD Merkez Bankası (Fed) politika faizini 8 Kasım'da sona eren toplantısında beklentilere paralel olarak %2-2,25 aralığında bıraktı. Toplantı ertesinde Fed'den yapılan açıklamada tüketimin canlı seyrettiğine, özel sektör yatırım harcamalarının ise son aylarda daha tedrici bir artış kaydettiğine dikkat çekildi. 29 Kasım'da yayımlanan toplantı tutanaklarına göre Fed üyelerinin çoğu oldukça yakın bir zamanda yeni bir faiz artırımının gerekli olduğu yönünde görüş bildirdi. Öte yandan, toplantıda faiz artırımlarına ne zaman ara verileceğine ve bu süreçte kamuoyu ile iletişimin nasıl yapılacağına yönelik tartışmanın başlaması dikkat çekti.

Göreve geldiğinden bu yana kademeli faiz artırım politikasını benimseyen ve bu nedenle Trump tarafından yoğun bir biçimde eleştirilen Fed Başkanı Jerome Powell, Kasım ayının sonunda yaptığı konuşmada "güvercin" bir ton benimseyerek faiz artırımlarının yavaşlayabileceği sinyalini verdi. Powell, yaptığı açıklamada faiz oranının ekonomik aktiviteyi hızlandıran veya frenleyen seviyenin biraz altında olduğunu ifade ederken, kademeli faiz

artırımlarının ekonomik etkilerinin belirsiz olduğunu belirterek sonuçlarının anlaşılmasının bir yıldan fazla zaman alabileceğini kaydetti. Powell'ın açıklamasının ardından ABD hazine tahvili faizleri ve ABD doları aşağı yönlü baskı altında kaldı.

ABD 10-Y Hazine Tahvili ve Dolar Endeksi**ABD'de karışık görünüm...**

2018'in üçüncü çeyreğinde yıllık bazda %3,5 oranında büyüdüğü teyit edilen ABD ekonomisine ilişkin Kasım ayında açıklanan veriler karışık bir görünüm sergiledi. Ülkede Ekim ayında dayanıklı mal siparişleri ana metal, makine ve savunma araçları siparişlerindeki hızlı düşüşe bağlı olarak bir önceki aya kıyasla %4,4 oranında geriledi. Bu dönemde imalat sanayi üretimi ülkede etkili olan kasırganın da etkisiyle %0,1 oranında artarak beklentilerin altında bir performansa işaret etti.

Brexit...

İngiltere ile AB Brexit konusunda Kasım ayı ortasında taslak bir metin üzerinde uzlaşıya vardı. Taslak metin İngiltere Hükümetinin yanı sıra AB üyesi ülke liderleri tarafından da onaylandı. Taslak metne göre 29 Mart 2019'dan itibaren 21 aylık bir geçiş dönemi öngörülürken, İngiltere AB'ye 39 milyar sterlin tazminat ödemek zorunda kalacak. Anlaşma kapsamında AB ve İngiltere vatandaşları karşılıklı olarak ikamet ettikleri ülkelerde daha önce olduğu gibi yaşamaya, çalışmaya, eğitim almaya ve sosyal haklardan yararlanmaya devam edebilecekler. Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için İngiltere Parlamentosu tarafından 11 Aralık'ta yapılacak oylamada kabul edilmesi gerekiyor.

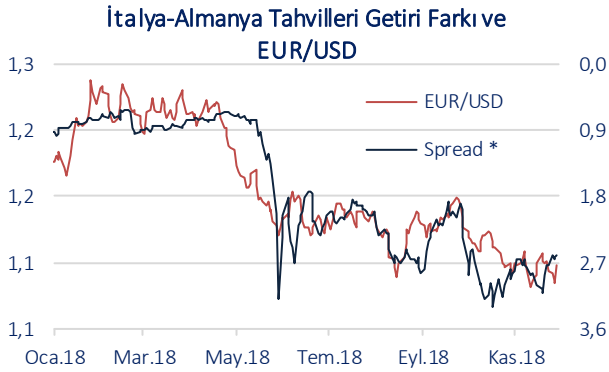
AB Komisyonu ile İtalya arasında bütçe gerilimi...

İtalya'da kamu maliyesine yönelik problemlerin çözülememesi endişeleri artırıyor. İtalya'nın kamu harcamalarının artırılmasını öngören bütçe taslağının AB Komisyonu tarafından ikinci kez reddedilmesinin ardından İtalya hakkında disiplin soruşturması başlatıldı. İtalya'da hükümet ortaklarından 5 Yıldız Hareketi geri adım atmayacağını açıklamasına karşın Başbakan Yardımcısı Salvini İtalya'nın 2019 yılı bütçe açığı hedefinde sınırlı değişime gidilebileceğinin sinyalini verdi. Bu çerçevede, İtalyan Hükümetinin bütçe açığı/GSYH

(*) ABD Doları'nın Euro, Japon Yeni, İngiliz Sterlini, Kanada Doları, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı'ndan oluşan kur sepetine karşı değerini gösteren endekstir.

Küresel Ekonomi

hedefini 2019 yılı için %2 civarına çekebileceğine yönelik çıkan haberler piyasaları bir miktar rahatlatırsa da önceki hükümetin sunduğu %0,8'lik hedefin oldukça üzerinde olması AB Komisyonu'nun ilgili revizyonu kabul etmesini zorlaştırıyor.

ECB tutanakları...

ECB'nin 22 Kasım'da yayımlanan Ekim ayı toplantısının tutanaklarına göre; ECB üyeleri ekonomik büyüme üzerindeki risklerin arttığını düşünüyor. Üyeler, Euro Alanı'nda açıklanan verilerin öngörülerden zayıf gelmesine karşın görünümün halen yaygın ekonomik büyüme ve kademeli olarak artan enflasyonla tutarlı olduğunu düşünüyor. ECB Başkanı Draghi de ay ortasında yaptığı açıklamada yılsonunda ekonomiye verilen desteği azaltma planlarını yinelemiş, enflasyondaki artışın beklenilenden daha yavaş olabileceği uyarısında bulunmuştu. Draghi ücretlerdeki artışın fiyatlara yansımalarının sınırlı kalmaya devam ettiğini, bölge ekonomisinde geçici bir ivme kaybı gözlemlendiğini, ancak bu durumun yatırımları etkilediğine dair işaret olmadığını belirtmişti.

OECD 2019 yılı büyüme tahminini düşürdü.

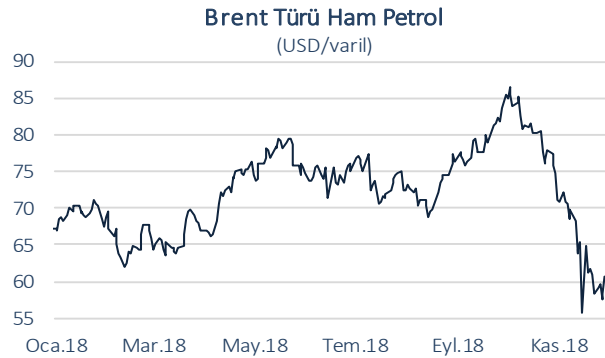
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) yılın ikinci "Ekonomik Görünüm Raporu"nu yayımladı. Raporda, 2018 yılı için %3,7 olan küresel büyüme tahmininde bir değişiklik yapılmazken, 2019 yılına ilişkin büyüme tahmini korumacı ticaret önlemleri ile ekonomi politikalarının daha az destekleyici olacağı beklentisiyle 0,2 puan aşağı yönlü revize edilerek %3,5 düzeyinde açıklandı. OECD, Euro Alanı büyümesini 2018 ve 2019 yılları için sırasıyla %1,9 ve %1,8'e indirirken, ABD'nin aynı dönemde sırasıyla %2,9 ve %2,7 büyüyeceğini öngördü. ABD'de faizlerde yaşanan yükselişin ve sermaye çıkışlarının gelişmekte olan ülkeler için kırılganlık yaratmaya devam edeceği öngörüsünde bulunan OECD, jeopolitik gerilimlerin önemli bir belirsizlik unsuru olduğunu değerlendiriyor. Türkiye için 2018 yılı büyüme öngörüsünü 0,1 puan yükselterek %3,3'e çıkaran Kuruluş, 2019'da Türkiye'nin %0,4 küçüleceğini öngördü.

OECD Tahminleri

	Kasım Tahminleri (%)		Eylül Tahminlerinden Farkı (% puan)	
	2018	2019	2018	2019
Dünya	3,7	3,5	0,0	-0,2
ABD	2,9	2,7	0,0	0,0
Euro Alanı	1,9	1,8	-0,1	-0,1
Almanya	1,6	1,6	-0,3	-0,2
Japonya	0,9	1,0	-0,3	-0,2
İngiltere	1,3	1,4	0,0	0,2
Çin	6,6	6,3	-0,1	-0,1
Brezilya	1,2	2,1	0,0	-0,4
Türkiye	3,3	-0,4	0,1	-0,9

Petrol fiyatları ayı piyasasına girdi.

Küresel iktisadi faaliyetlerdeki ivme kaybı, talep beklentilerindeki aşağı yönlü güncellemeler ve ABD ham petrol stoklarındaki artışın etkisiyle ayı piyasasına giren petrol fiyatları, Kasım ayı boyunca baskı altında kalmaya devam ederek Ekim sonuna kıyasla %18,8 oranında geriledi. Aralık ayı başında ABD ile Çin'in ticaret savaşında ateşkesine gitmesi, Katar'ın Ocak 2019'dan itibaren OPEC'ten çekileceğini açıklaması, Rusya ile Suudi Arabistan'ın petrol üretimini azaltma konusunda görüşmeleri ve Kanada'nın petrol üretiminde kesintiye gitmesi fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı yarattı.

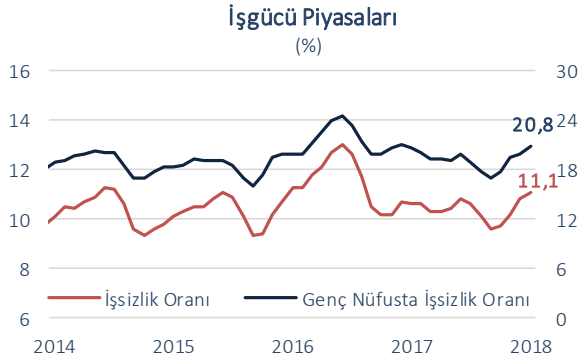

(*) 5 yıl vadeli tahvillerin getiri farkı, ters ölçek.

Türkiye Ekonomisi - Makro Göstergeler

İşsizlik oranı Ağustos döneminde %11,1 düzeyinde...

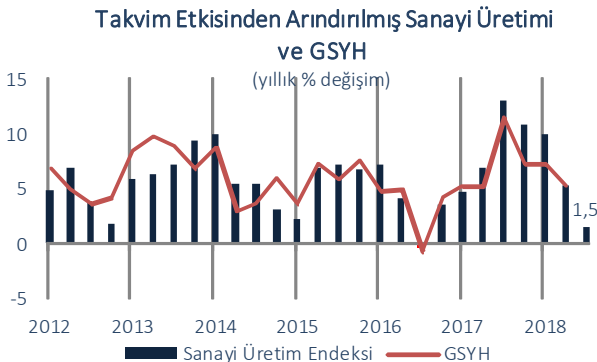
Mayıs ayından bu yana yükselen işsizlik oranı Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,5 puan artarak %11,1'e yükseldi. 15-24 yaş arasını kapsayan genç nüfustaki işsizlik oranı %20,8'e çıktı. Mevsimsellikten arındırılmış istihdam göstergelerindeki bozulma da devam ediyor. Bu dönemde mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı %11,2 düzeyine yükseldi. İşgücüne katılım oranı ise %53,5 oldu.

Sanayi üretimi Eylül'de yıllık bazda %2,7 geriledi.

Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretim endeksi Eylül'de bir önceki yılın aynı ayına göre %2,7 oranında geriledi. İmalat sanayiinde yer alan 24 alt sektörün 15'inde üretim yıllık bazda düşüş kaydederken, Şubat ayından bu yana gerileyen mobilya imalatının %34 daralması dikkat çekti. Ana harcama gruplarına göre incelendiğinde de ara malı üretimindeki düşüşün hız kazandığı görülüyor. Ayrıca, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre sanayi üretiminin aylık bazda gerilemeyi sürdürmesi ekonomik aktivitedeki ivme kaybını teyit ediyor.

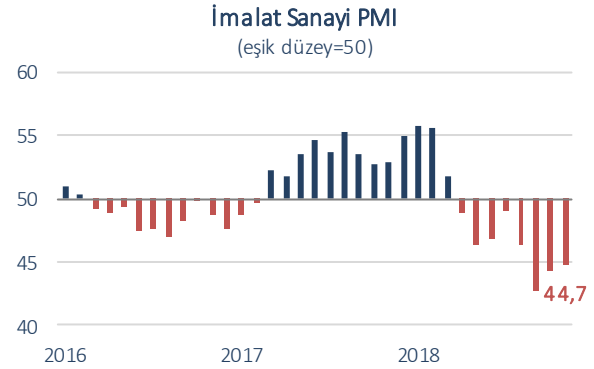
Eylül ayı verisiyle birlikte sanayi üretimi üçüncü çeyrekte yıllık bazda %1,5 oranında artmış oldu. Bu durum, ekonomik büyümenin üçüncü çeyrekte %1,5-2 civarında gerçekleştiğine işaret ediyor.

İmalat PMI'da sınırlı yükseliş...

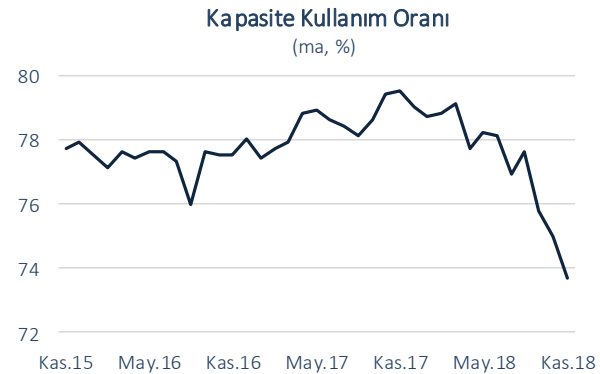
Kasım ayında imalat PMI sınırlı bir artışla 44,7'ye yükseldi. Böylece söz konusu veri art arda sekizinci ayında da eşik değerinin altında kalarak sektörde yavaşlamanın sürdüğüne işaret etti. Bu dönemde imalat sektörü üzerindeki maliyet

kaynaklı baskılar azalırken, süregelen zorlu faaliyet koşullarının etkisiyle üretim ve yeni siparişlerdeki gerileme devam etti.

Kapasite kullanımı gerilemeye devam ediyor.

İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı (KKO) Kasım'da yıllık bazda 5,8 puan azalarak %74,1 seviyesine gerilerken, mevsimsellikten arındırılmış KKO %73,7 düzeyine indi. Sektörler bazında incelendiğinde 24 alt sektörün 20'sinde KKO'nun yıllık bazda gerilediği görülürken, kimya, makine ve ekipman ile mineral ürünler sektörlerinde KKO'nun önemli ölçüde düşmesi dikkat çekti. Nisan ayından bu yana gerileyen Reel Kesim Güven Endeksi ise Kasım'da aylık bazda 5,2 puan yükselerek 92,8 oldu.

Beyaz eşya satışlarında düşüş sürüyor.

Yurt içinde beyaz eşya satışlarındaki daralma Ekim ayında da devam etti. Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği'nin açıkladığı verilere göre yurt içi beyaz eşya satışları Ekim ayında yıllık bazda %29 azalırken, sektörün ihracatında kaydedilen %11'lik artış olumlu bir gelişme olarak kaydedildi. Ocak-Ekim döneminde yurt içi beyaz eşya satışları %16,5 düşüşle 6,3 milyon adet olurken, ihracat %6,6 artışla 18,1 milyon adet düzeyinde gerçekleşti. Kasım ayı başında devreye giren vergi indirimlerinin etkileri izlenecek.

Bütçe açığı Ekim ayında 5,4 milyar TL oldu.

Merkezi yönetim bütçe açığı Ekim ayında yıllık bazda %60,8 oranında genişleyerek 5,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe harcamaları yıllık bazda %20,2 oranında artarken, bütçe gelirlerindeki artış %17,6

Türkiye Ekonomisi - Makro Göstergeler

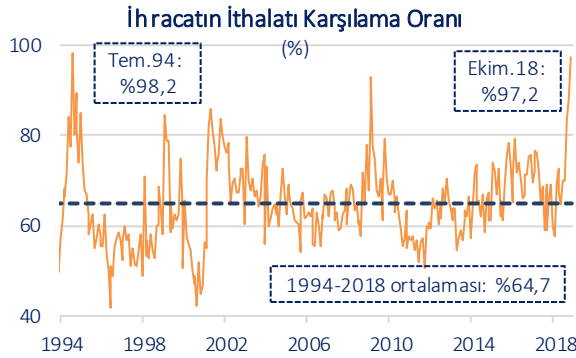
oldu. Ekim ayında faiz dışı denge 1,2 milyar TL açık verdi. Yılın ilk on aylık döneminde de bütçe performansının geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla bozulduğu görülüyor. Bu dönemde bütçe harcamaları %23,3 ile gelirlerdeki yükselişin (%19,5) üzerinde artış kaydetti. Ocak-Ekim döneminde bütçe açığı 62,1 milyar TL olarak kaydedildi.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Ocak-Ekim		%
	2017	2018	
Harcamalar	544,4	671,1	23,3
Faiz Harcamaları	50,1	64,6	29,0
Faiz Dışı Harcamalar	494,3	606,4	22,7
Gelirler	509,4	609,0	19,5
Vergi Gelirleri	430,9	507,9	17,9
Diğer Gelirler	78,5	101,1	28,7
Bütçe Dengesi	-35,0	-62,1	77,7
Faiz Dışı Denge	15,2	2,5	-83,3

Dış ticaret açığındaki daralma hız kazandı.

Ekim ayında ihracat yıllık bazda %13 oranında artarak 15,7 milyar USD olurken, ithalat hacmi aynı dönemde %23,8'lik düşüşle 16,2 milyar USD'ye geriledi. Böylece Ekim ayında dış ticaret açığındaki daralma yıllık bazda %93,8'e ulaşırken, dış ticaret açığı 456 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %97,2 ile Temmuz 1994'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

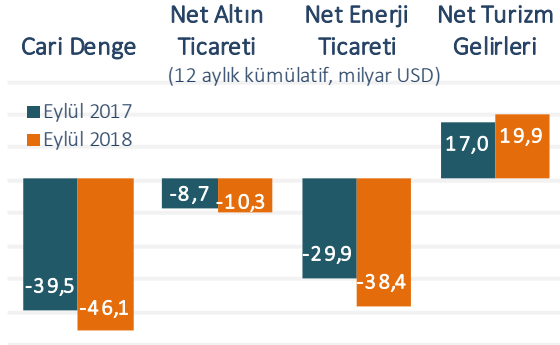
12 aylık kümülatif ihracat hacmi Ekim'de 166,7 milyar USD ile tarihi yüksek düzeye çıkarken, ithalat hacmi 234 milyar USD oldu. Böylece 12 aylık dış ticaret açığı Eylül ayına kıyasla 6,8 milyar USD düşüşle 67,2 milyar USD düzeyine geriledi.

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici verilere göre dış ticaret açığı Kasım ayında da daralmaya devam etti. Bu dönemde ihracat %9,5 artarken, ithalat %21,5 oranında geriledi. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %90,5 daraldı.

Cari denge Eylül'de de fazla verdi.

Cari işlemler hesabı ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın sürmesi ile birlikte Eylül ayında 1,8 milyar USD fazla verdi. Bu dönemde, dış ticaret açığının düşük seviyede

gerçekleşmesi ve net turizm gelirlerinde kaydedilen artış cari açıktaki iyileşme eğiliminin sürmesinde etkili oldu. 12 aylık kümülatif cari açık Eylül ayında 46,1 milyar USD ile yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Net enerji hariç 12 aylık kümülatif cari açık 7,7 milyar USD ile son 15 ayın en düşük seviyesine indi.

Eylül ayında rezerv varlıklarda kaydedilen 3,5 milyar USD'lik düşüş ödemeler dengesinin finansman tarafında ön plana çıktı. Önceki aylarda cari açığın finansmanını önemli ölçüde destekleyen net hata noksan kaleminde ise sınırlı bir sermaye çıkışı gözlemlendi. Yılın ilk 9 ayında rezerv varlıklar ile net hata noksan kalemleri 34,2 milyar USD ile bu dönemde 30 milyar USD düzeyinde gerçekleşen cari açığın üzerinde bir finansman sağladı.

Kasım'da enflasyon beklentilerin üzerinde geriledi.

Tüketici fiyatları Kasım ayında aylık bazda %1,44 oranında gerileyerek piyasa beklentilerinden olumlu bir tablo çizdi. Söz konusu düşüş 2003 bazlı seride görülen en sert aylık düşüş oldu. Kasım'da yurt içi ÜFE de bir önceki aya kıyasla %2,53 oranında geriledi. Nisan ayından bu yana yukarı yönlü bir seyir izleyen yıllık TÜFE enflasyonu Kasım ayında %21,62'ye geriledi. Yi-ÜFE'de yıllık artış da Ekim ayındaki %45,01 seviyesinden %38,54'e indi.

Kasım	TÜFE		Yurt İçi ÜFE		
	(değişim %)	2017	2018	2017	2018
Aylık		1,49	-1,44	2,02	-2,53
Yılsonuna Göre		11,16	20,79	13,91	36,68
Yıllık		12,98	21,62	17,30	38,54
Yıllık Ortalama		10,87	15,63	15,38	25,52

Ulaştırma grubu fiyatları döviz kurlarındaki düşüşün ve ÖTV indirimlerinin etkisiyle Ekim ayının ardından Kasım ayında da gerileyerek aylık enflasyonu aşağı yönlü destekledi. Söz konusu harcama grubundaki fiyat gelişmeleri aylık TÜFE enflasyonunu 117 baz puan aşağı çekti. Bu gelişmede motorlu araçlar ve ulaştırma ücretleri alt kalemlerinde kaydedilen düşüşler önemli rol oynadı.

Tüketici fiyatlarındaki düşüş paralelinde çekirdek enflasyon göstergeleri Kasım'da geriledi. TCMB tarafından yakından takip edilen B ve C endekslerindeki* yıllık artışlar sırasıyla %24,4'ten %21,2'ye ve %24,3'ten %20,7'ye indi.

B: işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç
C: enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç

Kaynak: TÜİK, Datastream, TCMB, Ticaret Bakanlığı

	31.Eki	30.Kas	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	385	390	5 bp ▲
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	24,42%	20,26%	-416 bp ▼
BIST-100	90.201	95.416	5,8% ▲
USD/TL	5,6033	5,2494	-6,3% ▼
EUR/TL	6,3488	5,9436	-6,4% ▼
Döviz Sepeti*	5,9761	5,5965	-6,4% ▼

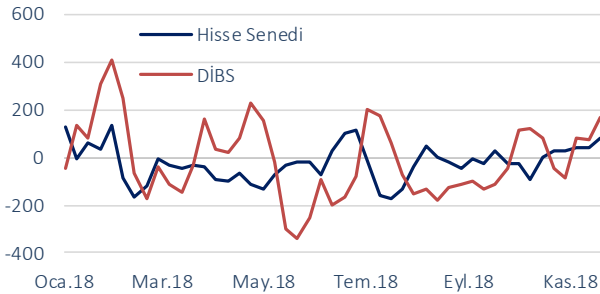
(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Yurt içi piyasalar...

Kasım ayında uluslararası piyasalarda dalgalı bir görünüm hakim oldu. Petrol fiyatlarındaki düşüş ile ticaret savaşına yönelik gelişmelerin küresel büyümeye yönelik endişeleri arttırması piyasaları baskı altında bırakırken; ABD'de güçlü bilanço açıklamaları, Fed Başkanı Powell'ın ay sonuna doğru yaptığı açıklamalar ve Trump ile Xi Jinping'in G20 zirvesinde gerçekleşen görüşmesine ilişkin olumlu beklentiler piyasaları destekledi. Türkiye'nin İran'dan petrol ithalatına geçici süreyle muafiyet tanınması, ABD ile ilişkilerde gözlenen iyileşme ve gelişmekte olan ülkelere yönelik risk iştahındaki artış yurt içi piyasalara genel olarak olumlu yansıdı. Ayın ilk üç haftasında yurt dışı yerleşiklerin DİBS ve hisse senedi piyasalarında sırasıyla toplam 502 milyon USD ve 247 milyon USD'lik net alış gerçekleştirdikleri görüldü.

Yurt Dışı Yerleşiklerin Portföy Hareketleri

(3 haftalık hareketli ortalama, milyon USD)

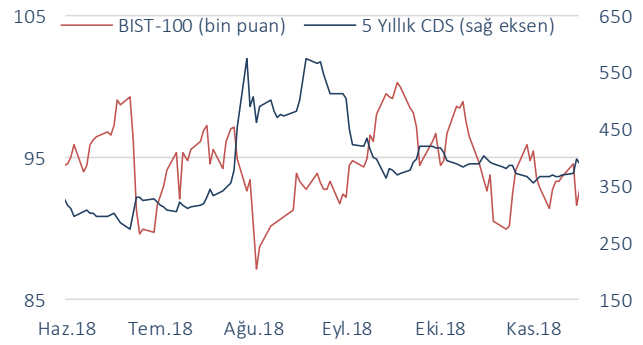

BIST-100 endeksi dalgalı bir seyir izledi.

Kasım ayının ilk günlerinde yurt içi piyasalardaki olumlu havanın desteğiyle yükselen BIST-100 endeksi ilerleyen günlerde küresel hisse senedi piyasalarındaki gelişmelerin etkisiyle dalgalı bir seyir izledi. Ekim sonuna göre %5,8 yükselen endeks Kasım ayını 95.416 seviyesinden tamamladı.

Ayın ilk yarısında yatay bir görünüm seyreden Türkiye'nin 5 yıllık CDS risk primi 20 Kasım'da küresel risk algısındaki bozulmaya paralel hızlı arttı. Kasım sonunda CDS primleri Ekim ayına göre 5 baz puan yükselerek 390 düzeyinde gerçekleşti.

CDS ve BIST-100 Endeksi

Hazine öngörülen tutarın altında borçlandı.

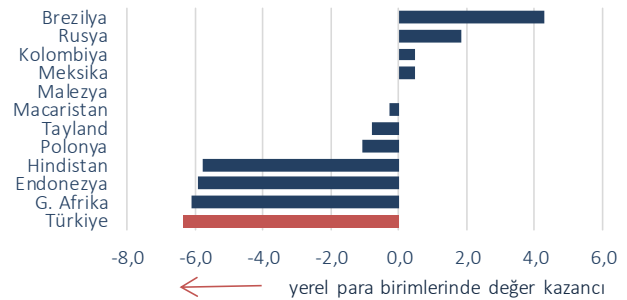
Borçlanma programına göre Kasım ayında toplam 21,8 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 22,4 milyar TL tutarında iç borçlanma yapmayı hedeflediğini açıklayan Hazine, planladığı 6 ihaleden 3 tanesini iptal ederek Kasım'da toplam 6,3 milyar TL borçlandı. Hazine'nin Kasım borçlanma programı çerçevesinde gerçekleştirdiği 2020 itfali tahvilin yeniden ihracında ortalama bileşik faiz oranı %18,79 ile beklentilerin altında kaldı. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi bir önceki aya göre 416 baz puan gerileyerek 30 Kasım'da %20,26 oldu.

TL'deki değerlenme eğilimi sürüyor.

Ağustos sonundan itibaren TL'de görülen toparlanma eğilimi Kasım ayında da sürdü. ABD ile ilişkilerin olumlu devam etmesi, Hazine ihalelerinde faiz oranlarının düşüş kaydetmesi, enerji fiyatlarındaki düşüşün enerji ithalatçısı ülke para birimlerini desteklemesi bu trendin sürmesinde etkili oldu. USD/TL 29 Kasım'da doların küresel piyasalarda değer kaybetmesinin de etkisiyle 5,12 ile Ağustos başından bu en düşük seviyesine gerilese de Kasım ayını %6,3 düşüşle 5,25 seviyesinden kapattı.

USD / GOÜ Para Birimleri

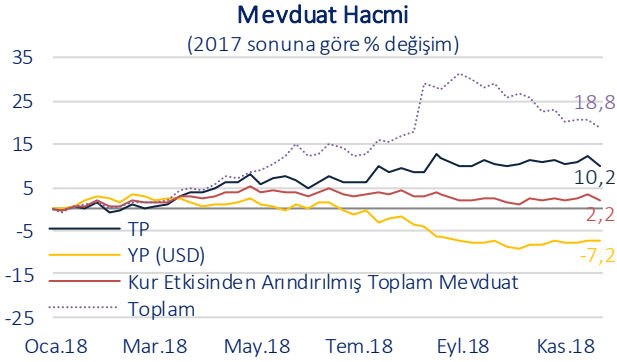
(31.10.18-30.11.18, % değişim)

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

Mevduat hacmi yılsonuna göre %18,8 arttı.

BDDK tarafından açıklanan Haftalık Bülten verilerine göre, 23 Kasım itibarıyla mevduat hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre %17,5, 2017 yılsonuna kıyasla %18,8 genişleyerek 2.140 milyar TL düzeyine ulaştı. TP mevduat hacmi yılsonuna kıyasla %10,2 oranında artarak 1.077 milyar TL'ye çıktı. USD bazında YP mevduat hacmi ise bu dönemde %7,2 oranında geriledi. 23 Kasım itibarıyla kur etkisinden arındırıldığında mevduat hacmindeki artış yıllık bazda %2,7, 2017 sonuna kıyasla %2,2 düzeyinde gerçekleşti.

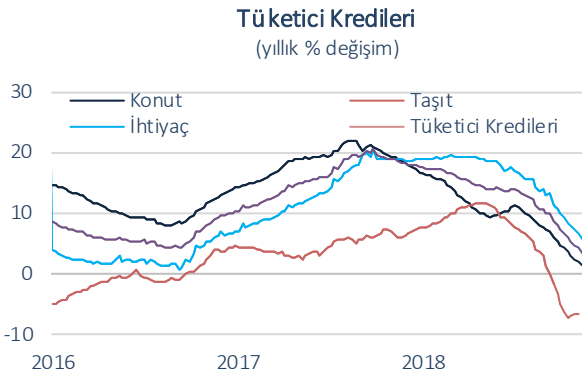

Yıllık kredi hacmi artışında ivme kaybı sürüyor.

Toplam kredi hacmi 23 Kasım itibarıyla %15,7 ile Aralık 2016'dan bu yana en yavaş yıllık büyümesini kaydederek 2.465 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Yılsonuna göre kredi hacmi %15,5 oranında arttı. Bu dönemde TP krediler %3,3 artarak 1.479 milyar TL düzeyine çıkarken, USD bazında YP krediler %0,8 yükselişle 188 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Kur etkisinden arındırılmış kredi hacminde artış ise yıllık bazda %4, yılsonuna kıyasla %2,5 oldu.

Tüketici kredileri...

Tüketici kredilerinde de artış hızındaki ivme kaybı sürüyor. 23 Kasım itibarıyla tüketici kredileri yıllık bazda %3 oranında artış kaydetti. Taahhüt kredileri otomotiv pazarındaki daralmaya paralel olarak yıllık bazda %6,8 oranında gerilerken, konut ve ihtiyaç kredilerindeki artış hızı yavaşlamayı sürdürdü. Bu dönemde konut ve ihtiyaç kredileri sırasıyla %0,9 ve %5,3 oranında genişledi.

Takipteki alacaklar oranındaki hızlı yükseliş sürüyor.

Ağustos sonundan bu yana yükselme eğilimi sergileyen takipteki alacaklar oranı 23 Kasım haftasında %3,57 ile Ocak 2011'den bu yana en yüksek seviyesine çıktı. Aynı tarih itibarıyla söz konusu oran bireysel kredilerde %3,62, ticari kredilerde %3,56 olarak kaydedildi.

Takipteki Alacaklar Oranı (%)

Menkul kıymetler portföyü...

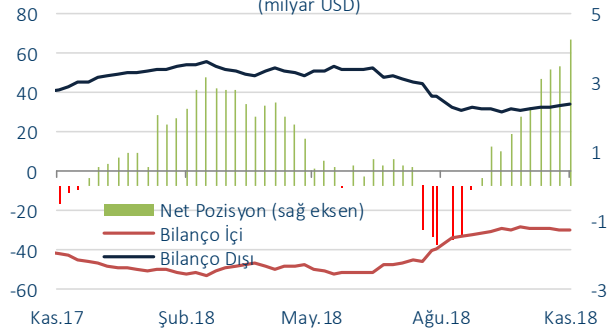
Bankaların menkul kıymetler portföyü 23 Kasım itibarıyla yılsonuna kıyasla %17,1 oranında genişleyerek 470 milyar TL'ye çıktı. Bu dönemde vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymetlerin hızlı yükselmesi dikkat çekti.

Bankaların emanetinde tutulan menkul kıymetler portföyü 2017 sonuna kıyasla %6,1 oranında artış kaydetti. Bu dönemde yurt içi yerleşiklerin menkul kıymet portföyündeki %15,1 genişlemeye karşın, yurt dışı yerleşiklerin portföyü gerilemeye devam ederek %5,7 daraldı.

Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 23 Kasım itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)29.722 milyon USD, bilanço dışında ise (+)33.966 milyon USD oldu. Böylece, bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (+)4.245 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Yabancı Para Genel Pozisyonu (milyar USD)

Genel Değerlendirme

Kasım ayında ekonomi gündeminde ticaret savaşına ilişkin gelişmeler, küresel büyümeye ilişkin göstergeler ve bu verilerin özellikle gelişmiş ülke merkez bankalarının izleyeceği politikalar üzerine etkileri ile petrol fiyatlarının seyri izlendi.

Kasım ayı boyunca ABD ve Çin'den gelen açıklamalarla gündemde kalan ticaret savaşları endişeleri Trump ile Xi'nin ay sonundaki görüşmesinde varılan uzlaşma çerçevesinde nispeten azaldı. Bu gelişme küresel piyasalar tarafından olumlu karşılanırken, iki ülke arasında 90 günlük ateşkes süresince devam edecek ticaret müzakereleri yakından izlenecek.

Küresel ekonominin ivme kaybedeceği öngörüsü uluslararası kuruluşların büyüme beklentilerine yansımaya devam ediyor. Bu ortamda başlıca merkez bankalarının attığı normalleşme adımları tartışılmaya başlandı. Trump'ın Fed'in faiz artırımlarına yönelik eleştirisi devam ederken, Aralık ayında faizleri yükseltmesi beklenen Fed'in 2019 yılında faiz artırımlarını yavaşlatabileceği öngörüsü güçleniyor. Varlık alım programına bu ay son vermesi beklenen ECB'nin ise Euro Alanı ekonomisindeki ivme kaybını yakından izlediği anlaşılıyor.

Brexit görüşmelerinde AB ile İngiltere'nin anlaşmaya varması Kasım ayının öne çıkan başlıklarından biri oldu. Anlaşma metni İngiliz Hükümeti ve AB liderleri tarafından onaylansa da İngiltere Parlamentosunda onaylanmasının zor olacağı değerlendiriliyor. Bu durum, Brexit'e ilişkin belirsizliğin sürmesine neden oluyor. Diğer taraftan, AB Komisyonu ile İtalya arasındaki bütçe belirsizliği sürse de İtalyan yetkililerin bütçe açığı/GSYH hedefini aşağı çekebileceklerini ifade etmeleri gerginliğin azalmasını sağladı.

Yurt içinde açıklanan veriler ekonomik aktivitedeki yavaşlamayı teyit ediyor. Cari denge, iç talepteki daralmayla Ağustos ve Eylül aylarında fazla verdi. Sanayi üretimi Eylül'de yıllık bazda azalırken, kapasite kullanımındaki düşüş dikkat çekiyor. İmalat PMI verisi Kasım'da da 50'nin altında kalarak sektördeki zayıf seyrin sekizinci aya taşındığına işaret etti.

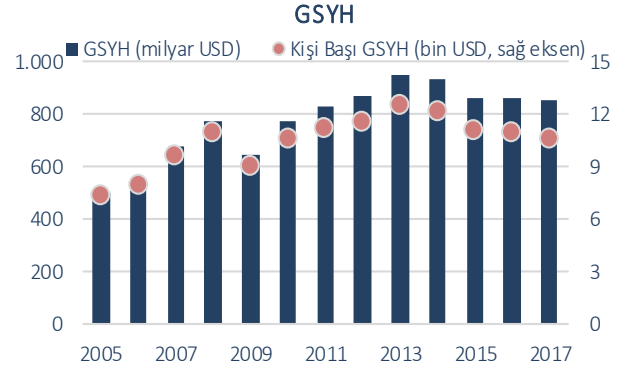
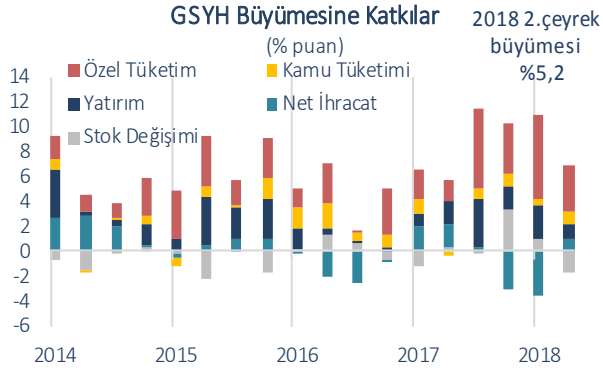
Otomotiv, konut ve beyaz eşyadaki vergi indirimlerinin yanı sıra TL'deki değerlenme eğiliminin de etkisiyle enflasyon Kasım ayında geriledi. Bu dönemde çekirdek enflasyon göstergelerindeki bozulmanın durması da olumlu bir gelişme olarak not edildi. Enflasyon gerçekleşmelerinde gözlenen iyileşmenin enflasyon beklentilerine ne ölçüde yansıtacağı önümüzdeki dönemde takip edilmesi gereken konular arasında yer alıyor.

Tahminlerimiz (%)	2018	2019
Büyüme	3,0	1,0
Cari Açık/GSYH	3,5	1,8
Enflasyon (yıllık)	21,0	16,0

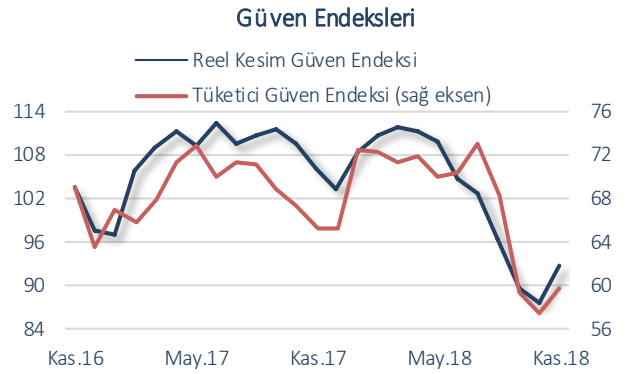
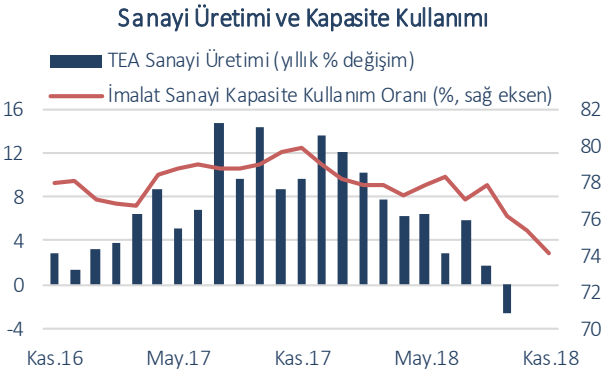
(G) Gerçekleşme

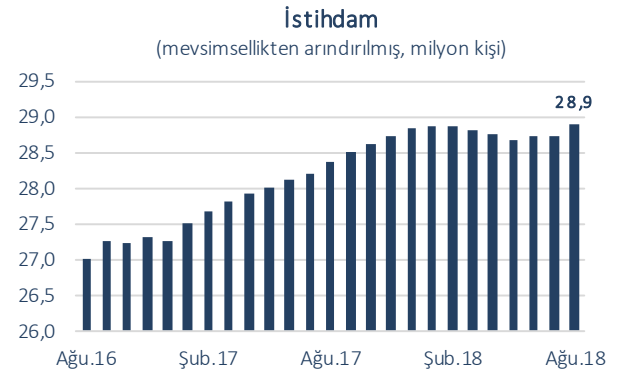
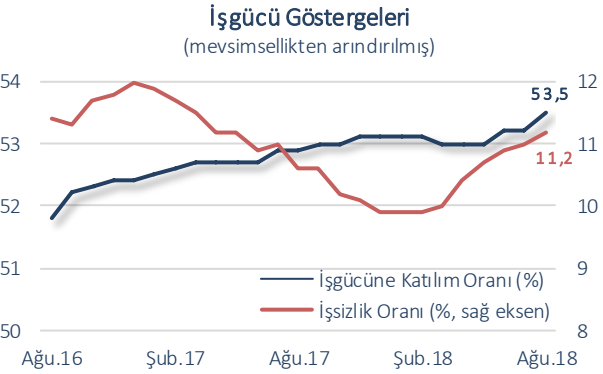
Büyüme

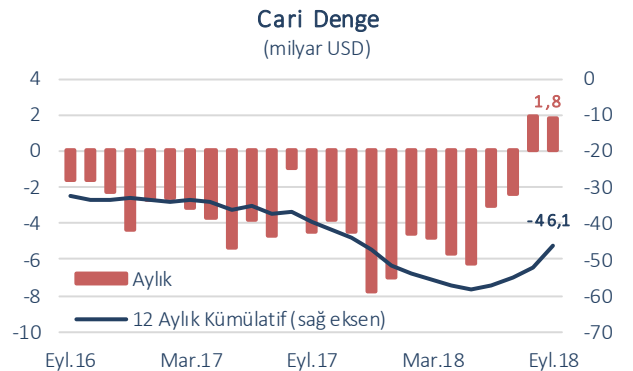
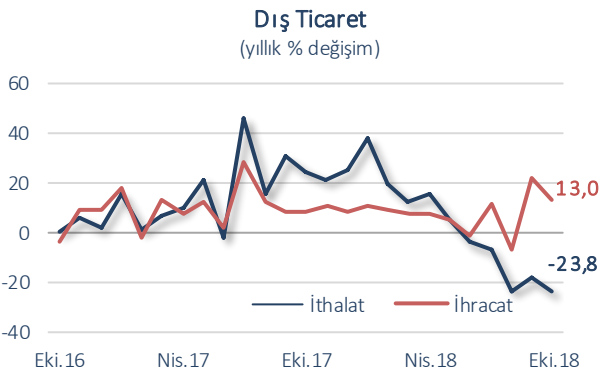
Öncü Göstergeler

İşgücü Piyasaları

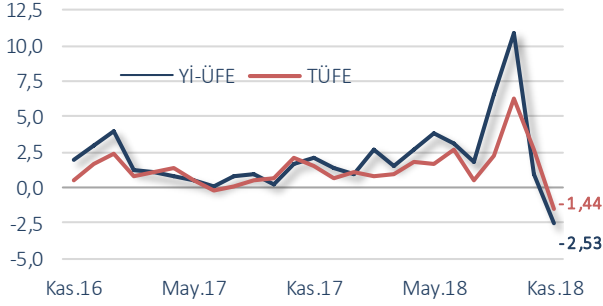

Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

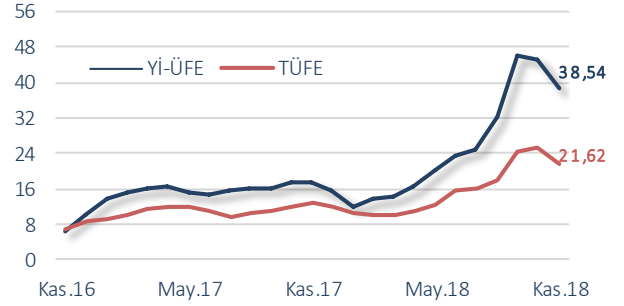

Enflasyon Göstergeleri

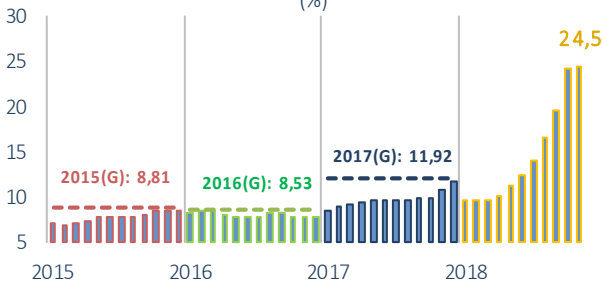
Aylık Enflasyon (%)

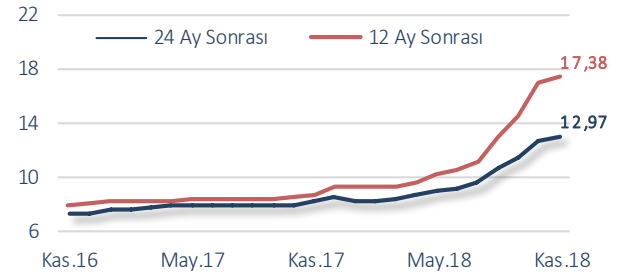
Yıllık Enflasyon (%)

TCMB Beklenti Anketi Yılsunu TÜFE Artışı Tahmini (%)

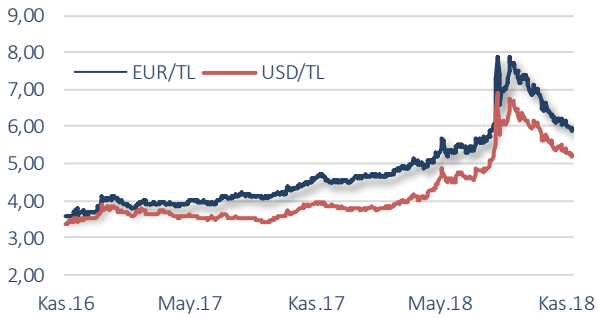

TCMB Beklenti Anketi 12 ve 24 Ay Sonrasına İlişkin TÜFE Artışı Tahmini (%)

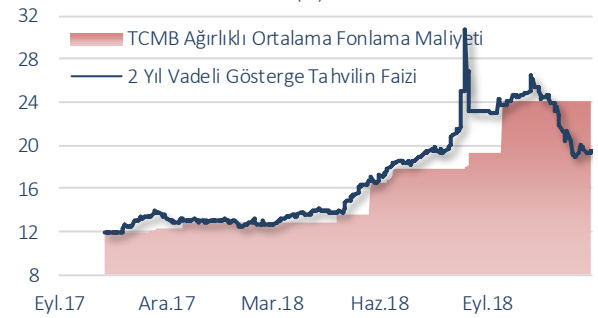

Döviz ve Tahvil Piyasaları

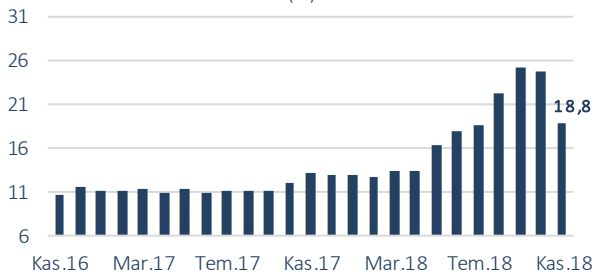
Döviz Kurları

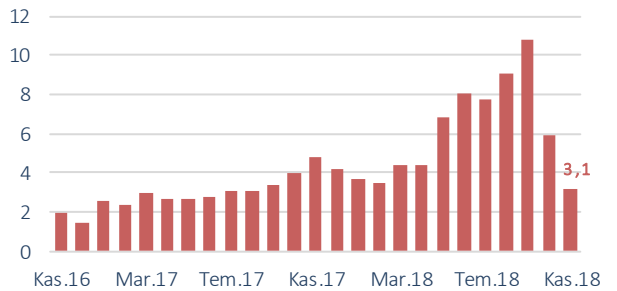
TCMB AOFM ve 2-Y Gösterge Tahvilin Faizi (%)

Hazine İhalelerinde Oluşan Ortalama Bileşik Faiz Oranı (%)

TL DİBS'lerin Beklenen Reel Getirisi (%)

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2013	2014	2015	2016	2017	18-Ç1	18-Ç2	18-Ç3
GSYH (milyar USD)	950	935	862	863	851	207	204	
GSYH (milyar TL)	1.810	2.045	2.339	2.609	3.107	788	884	
Büyüme Oranı (%)	8,5	5,2	6,1	3,2	7,4	7,3	5,2	
Enflasyon (%)						Eyl.18	Eki.18	Kas.18
TÜFE (yıllık)	7,40	8,17	8,81	8,53	11,92	24,52	25,24	21,62
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	6,97	6,36	5,71	9,94	15,47	46,15	45,01	38,54
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Haz.18	Tem.18	Ağu.18
İşsizlik Oranı (%)	9,1	10,3	10,2	12,0	9,9	10,9	11,0	11,2
İşgücüne Katılım Oranı (%)	48,5	51,0	51,6	52,4	53,1	53,2	53,2	53,5
Döviz Kurları						Eyl.18	Eki.18	Kas.18
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	100,6	105,4	98,1	92,3	85,2	61,5	69,0	
USD/TL	2,1485	2,3378	2,9189	3,5176	3,7916	6,0073	5,6033	5,2494
EUR/TL	2,9605	2,8288	3,1708	3,7102	4,5530	6,9775	6,3488	5,9436
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	2,5545	2,5833	3,0448	3,6139	4,1723	6,4924	5,9761	5,5965
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Ağu.18	Eyl.18	Eki.18
İhracat	151,8	157,6	143,8	142,5	157,0	162,3	164,9	166,7
İthalat	251,7	242,2	207,2	198,6	233,8	242,7	239,0	234,0
Dış Ticaret Dengesi	-99,9	-84,6	-63,4	-56,1	-76,8	-80,3	-74,1	-67,2
Karşılama Oranı (%)	60,3	65,1	69,4	71,8	67,1	66,9	69,0	71,3
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Tem.18	Ağu.18	Eyl.18
Cari İşlemler Dengesi	-63,6	-43,6	-32,1	-33,1	-47,4	-55,1	-52,3	-46,1
Finans Hesabı	-62,7	-42,6	-22,4	-22,1	-46,6	-35,3	-29,7	-24,8
Doğrudan Yatırımlar (net)	-9,9	-6,1	-12,9	-10,2	-8,2	-7,4	-7,4	-7,6
Portföy Yatırımları (net)	-24,0	-20,2	15,7	-6,3	-24,5	-6,0	-2,0	2,3
Diğer Yatırımlar (net)	-38,7	-15,9	-13,3	-6,5	-5,7	-13,1	0,0	5,1
Rezerv Varlıklar (net)	9,9	-0,5	-11,8	0,8	-8,2	-8,7	-20,2	-24,6
Net Hata ve Noksan	1,0	1,1	9,8	11,0	0,8	19,8	22,6	21,2
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-6,7	-4,7	-3,7	-3,8	-5,6	-	-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Ağu.18	Eyl.18	Eki.18
Harcamalar	408,2	448,8	506,3	584,1	678,3	536,5	603,5	671,1
Faiz Harcamaları	50,0	49,9	53,0	50,2	56,7	50,2	60,4	64,6
Faiz Dışı Harcamalar	358,2	398,8	453,3	533,8	621,6	486,3	543,1	606,4
Gelirler	389,7	425,4	482,8	554,1	630,5	485,7	546,8	609,0
Vergi Gelirleri	326,2	352,5	407,8	459,0	536,6	410,1	459,4	507,9
Bütçe Dengesi	-18,5	-23,4	-23,5	-29,9	-47,8	-50,8	-56,7	-62,1
Faiz Dışı Denge	31,4	26,5	29,5	20,3	8,9	-0,6	3,7	2,5
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,0	-1,1	-1,5	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Ağu.18	Eyl.18	Eki.18
İç Borç Stoku	403,0	414,6	440,1	468,6	535,4	579,4	587,0	589,8
Dış Borç Stoku	183,2	197,9	238,1	291,3	341,0	574,1	534,2	493,6
Toplam Borç Stoku	586,2	612,5	678,2	760,0	876,5	1153,5	1.121,2	1.083,5

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2013	2014	2015	2016	2017	Eyl.18	Eki.18	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	1.732	1.994	2.357	2.731	3.258	4.211	3.991	22,5
Krediler	1.047	1.241	1.485	1.734	2.098	2.588	2.463	17,4
TP Krediler	753	881	1.013	1.131	1.414	1.492	1.465	3,6
Pay (%)	71,9	71,0	68,2	65,2	67,4	57,7	59,5	-
YP Krediler	295	360	472	603	684	1.096	998	45,9
Pay (%)	28,1	29,0	31,8	34,8	32,6	42,3	40,5	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	29,6	36,4	47,5	58,2	64,0	86,2	88,7	38,6
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	2,8	2,9	3,1	3,2	3,0	3,2	3,5	-
Menkul Değerler	287	302	330	352	402	489	476	18,4
PASİF TOPLAMI	1.732	1.994	2.357	2.731	3.258	4.211	3.991	22,5
Mevduat	946	1.053	1.245	1.454	1.711	2.137	2.060	20,4
TP Mevduat	594	661	715	845	955	1.035	1.033	8,2
Pay (%)	62,8	62,8	57,4	58,1	55,8	48,4	50,1	-
YP Mevduat	352	391	530	609	756	1.102	1.027	35,8
Pay (%)	37,2	37,2	42,6	41,9	44,2	51,6	49,9	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	61	89	98	116	145	205	179	23,3
Bankalara Borçlar	254	293	361	418	475	686	625	31,5
Repodan Sağlanan Fonlar	119	137	157	138	99	144	127	28,9
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	194	232	262	300	359	409	410	14,2
Net Dönem Kârı/Zararı	24,7	24,6	26,1	37,5	49,1	42,2	45,9	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	57,9	60,7	63,5	66,5	67,6			
Krediler/Aktifler	60,5	62,2	63,0	63,5	64,4	61,5	61,7	-
Menkul Kıymet/Aktifler	16,6	15,2	14,0	12,9	12,3	11,6	11,9	-
Mevduat/Pasifler	54,6	52,8	52,8	53,2	52,5	50,7	51,6	-
Krediler/Mevduat	110,7	117,9	119,2	119,3	122,6	121,1	119,5	-
Sermaye Yeterliliği	15,3	16,3	15,6	15,6	16,9	18,1	18,2	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.